

ESPAIS VERDS. MAIG 2018

FORESTALS

ALZINA I ROURE

Eruga peluda del suro (*Lymantria dispar*)

A primers de maig, els ous d'aquest lepidòpter comencen a ecllosionar, i ho fan de forma esglaonada. Calen uns dos mesos per completar-ne el cicle.

És una plaga que compta amb diversos depredadors i normalment són suficients per controlar-la de manera natural.

- **Control químic:** No són aconsellables les accions de lluita química però, en el cas que hi hagi un atac greu, és convenient dirigir la lluita contra les erugues en primers estadis amb insecticides selectius que actuïn en àrees extenses.

Eruga de *L. dispar*

Tortrix viridana

És un petit lepidòpter que afecta principalment *Q. suber*, *Q. pubescens*, però també pot atacar altres frondoses.

Aquesta plaga compta amb diversos depredadors que en la majoria dels casos la controlen. En les zones on s'aprofita el fruit o el suro, en cas d'un atac greu, es pot fer un tractament insecticida utilitzant productes selectius per la fauna útil.

A mitjan maig, es comencen a apreciar les defoliacions ocasionades per les erugues, i a finals de mes ja es poden veure les primeres papallones.

Papallona de *Tortrix viridana*

Caparreta de l'alzina (*Kermococcus vermilio*)

És un hemípter molt comú al nostre territori que afecta arbres dels gènere *Quercus* fonamentalment *Q. ilex*.

Els danys que ocasiona els origina en alimentar-se succionant la saba, produint l'assecamment dels branquillons terminals. Generalment, els danys no comprometen la supervivència de l'alzina.

En aquests moments es poden començar a veure els mascles i les femelles adultes.

- **Control químico:** Només es recomana de realitzar tractaments quan l'atac sigui molt intens, ja que normalment els seus enemics naturals en controlen les poblacions.

Branquilló amb caparretes

Coroebus florentinus

És un coleòpter que afecta tant *Q. ilex* com *Q. suber*. Els danys els ocasionen les larves en realitzar galeries a l'interior de les branques, ja que provoquen un anellament que acaba amb la mort de la branca. Aquests danys, però, no comprometen la supervivència de l'arbre.

Al mes de juny n'emerdeixen els adults.

- **Mesures culturals:** Durant la primavera s'hauran de tallar i cremar les branques afectades per evitar l'emergència dels adults al mes de juny.

OM

Galeruca (*Galerucella luteola*) i Escolítids (*Scolytus sp.*)

Els atacs de galeruca solen ser periòdics i intensos en les comarques de Catalunya on s'hi ha instal·lat. Per lluitar contra aquesta plaga, especialment en els llocs on els darrers anys hagin estat atacats, cal realitzar tractaments insecticides adients mullant correctament les fulles dels oms. El primer tractament es farà en el moment en què els adults hivernants surtin dels seus refugis i es situïn a sobre de les fulles per alimentar-se i fer la posta. Això sol tenir lloc entre finals d'abril i primers de maig. Aquests tractaments han d'anar dirigits també a les branques i el tronc, per tal de protegir al mateix temps els oms dels atacs dels escolítids.

Perforadors dels brots (*Tomicus piniperda* i *Tomicus minor*)

Aquests coleòpters es localitzen a les zones de clima fred i poden atacar qualsevol espècie de pi, dirigint l'atac a les branques gruixudes i el tronc. Generalment, només afecten arbres debilitats a causa de vegetar en sols dèbils o en condicions meteorològiques adverses o per presentar ferides. Tot i això, quan les poblacions d'aquest insecte són molt grans, poden atacar també arbres sans.

Al mes de maig emergeix una nova generació d'adults que inicia els atacs als branquillons, que es mantindran fins a l'octubre i són de poca importància.

- **Mesures culturals:** No deixeu al bosc troncs ni branques de més de 6 cm de diàmetre i tal·leu, tritureu, escorceu o tracteu els arbres amb un grau important d'atac abans que els insectes els abandonin.
Col·locació de punts-esquer: de finals de febrer a principis d'abril, que es correspon amb el període d'aparellament.

Branquillons

Perforador del pi (*Ips acuminatus*)

És un coleòpter que ataca principalment el pi roig (*Pinus sylvestris*), tot i que també pot afectar *Pinus nigra*, *Pinus uncinata* i *Picea abies*.

Als mesos d'abril i maig, els adults hivernants abandonen els seus refugis per colonitzar nous arbres i generalment només afecten arbres debilitats; tot i això, quan les poblacions d'aquest insecte són molt grans, poden atacar també arbres sans.

Aquest coleòpter infesta generalment en forma de rodals, constituint els característics "focus".

- **Mesures culturals:** No deixeu al bosc troncs ni branques de més de 6 cm de diàmetre i tal·leu, tritureu, escorceu o tracteu els arbres amb un grau important d'atac abans que els insectes els abandonin.
Col·locació de punts-esquer entre els mesos d'abril i setembre que es correspon amb els mesos d'aparellament.
També es poden fer servir trampes de feromones que són molt eficaces per controlar aquesta espècie.

POLLANCRE

Perforador del pollancre (*Paranthrene tabaniformis*)

És un lepidòpter que, a més de pollancre, pot afectar l'àlber, el vern, el salze i el bedoll.

Els danys que originen les larves en fer les galeries a les branques o els tronc, afecten la qualitat de la fusta.

A finals de maig començarà el naixement de les erugues. A les zones afectades caldrà fer el 1r tractament dirigit a la part inferior del tronc.

Papallona de *Paranthrene tabaniformis*

CASTANYER

Vespeta del castanyer (*Dryocosmus kuriphilus*)

Es tracta d'un insecte de la família dels cinípid que ataca els castanyers. És originari de la Xina, va ser introduït accidentalment al Japó l'any 1941, el 1974 als EUA i des de llavors s'ha anat estenent. L'any 2002 es va detectar per primera vegada a Europa, a Itàlia. A Catalunya, ha estat detectat l'any 2012.

Al maig, comencen a emergir els primers adults, els quals iniciaran la posta dels ous passats pocs dies.

El principal símptoma que presenta són els cecidis (gal·les), inflamacions verdes o vermelloses que es localitzen als branquillons joves, als pecíols o als nervis centrals de les fulles, i poden mesurar de 5 a 40 mm de diàmetre. Els danys que provoca es deriven de la disminució de la capacitat fotosintètica dels castanyers i reducció de la seva fructificació, i poden arribar a provocar la mort dels arbres afectats.

Copa totalment aclarida per la gran quantitat de cecidis que en redueixen la foliació

ORGANISMES FORESTALS DE QUARANTENA

Nematode de la fusta (*Bursaphelenchus xylophilus*)

És un nematode que provoca la mort dels pins, i està associat amb diferents espècies de *Monochamus* (insectes coleòpters que actuen com a vectors del nematode). Les espècies més susceptibles són el pi pinastre o marítim (*P. pinaster*), el pi roig (*P. sylvestris*) i la pinassa (*P. nigra*).

Portugal continental i Madeira estan afectats per aquest nematode i han estat considerats zona demarcada respecte a aquest organisme nociu de quarantena. Per aquest motiu, tots els pins, fustes i material d'emballatge de fusta procedents d'aquest país han de venir acompanyats de Passaport Fitosanitari CE, o en el cas de les fustes tractades adientment per termoteràpia i marcades amb el símbol de la NIMF 15. A Espanya, també s'han detectat focus a Extremadura, Galícia i Castella i Lleó.

- **Mesures culturals:** Els Serveis de Sanitat Vegetal i de Gestió Forestal del DARP han establert mecanismes per garantir que aquesta malaltia no s'introdueixi a Catalunya. Per aquesta raó, es duen a terme:
 - Prospeccions a les masses forestals susceptibles.
 - Inspeccions a les serradores i indústries de la fusta.
 - Control de les importacions i transport de fusta i dels embalatges de fusta.

Qualsevol indicatiu o sospita de la presència de la malaltia s'ha de notificar al DARP, Servei de Sanitat Vegetal (ssv.dar@gencat.cat) o al Servei de Gestió Forestal (sanitatforestal.daam@gencat.cat) per tal de procedir a la seva confirmació i, si s'escau, a aplicar mesures d'erradicació.

PARCS I JARDINS

CASTANYER D'ÍNDIES

[Minadora de la fulla](#) (*Cameraria ohridella*)

En aquest moment ja s'ha completat la brotada d'enguany del castanyer d'Índia (*Aesculus hippocastanum*). Cal estar atent als primers vols de la plaga, que es produeixen al seu final, sobretot a les zones afectades d'anys anteriors. És recomanable en zones amb plaga observar els inicis de galeries a les fulles i fer el primer tractament insecticida per tal de controlar la difusió de la plaga i evitar atacs intensos.

CÍTRICS ORNAMENTALS

[Unaspis yanonensis](#)

Aquesta plaga es va detectar l'any 2003 en cítrics ornamentals de l'Alt Empordà; també s'han trobat focus a les comarques del Barcelonès, el Maresme, el Vallès Occidental i el Vallès Oriental.

[L'Ordre ARP/237/2003](#) va declarar l'existència oficial d'aquesta nova plaga i va establir les mesures obligatòries de lluita següents:

- Notificar al Servei de Sanitat Vegetal la presència de cítrics afectats per la plaga o amb símptomes sospitosos.
- Els proveïdors de material vegetal han de vigilar de forma estricta la presència de la plaga.
- Els propietaris dels jardins i horts amb presència de cítrics afectats per la plaga han de permetre l'accés de les persones oficialment autoritzades per a realitzar les tasques d'inspecció, de destrucció obligatòria o altres mesures adients per controlar la plaga.
- En zones properes als focus, cal efectuar anualment 2 tractaments insecticides dirigits contra larves joves (un a la primera quinzena de juny i l'altre un mes més tard), utilitzant productes específics contra cotxinilles barrejats amb olis de parafina.

Podeu informar-vos sobre la plaga sol·licitant el tríptic sobre *Unaspis yanonensis*, editat pel Servei de Sanitat Vegetal.

PALMERA

[Eruga barrinadora](#) (*Paysandisia archon*)

El major número de palmeres afectades pertanyen a l'espècie *Trachycarpus fortunei*, però s'ha detectat sobre algun exemplar de *Phoenix dactylifera*, *Phoenix canariensis* i *Chamaerops humilis*.

Mesures de prevenció i lluita:

- Mesures culturals:
 - En zones no afectades s'ha de mantenir la vigilància sobre la seva possible presència.
 - En el cas de palmeres molt afectades, irrecuperables, cal talar i destruir mitjançant trituració.
- Control químic: en les zones afectades s'han d'efectuar tractaments preventius amb els

productes adients.

Morrut de les palmeres (*Rhynchophorus ferrugineus*)

El vol de la plaga ha començat. És de preveure que es comencin a colonitzar les palmeres sanes. És el moment de realitzar el primer tractament en llocs poc controlats. Els propietaris de palmeres cal que les vigilin i, si observen símptomes sospitosos, comunicar-ho al Servei de Sanitat Vegetal del DARP. Actualment, la plaga s'ha estès a 24 comarques de Catalunya.

Consulteu a internet la web del DARP, on trobareu més informació: www.gencat.cat/dar

- **Mesures culturals:**
 - Poda: els treballs de poda cal efectuar-los només a l'hivern.
 - Les palmeres afectades per la plaga mortes i les que es consideri que no es poden salvar, així com les restes afectades provinents de sanejaments, cal destruir-les i portar-les als punts establerts per tal de gestionar-les adequadament.
- **Tractaments:** Cal efectuar tractaments amb productes fitosanitaris segons que es tracti de palmeres afectades o properes a aquestes.

Recordeu que totes les palmeres que circulen o es planten al nostre territori han d'anar acompanyades del preceptiu [Passaport Fitosanitari CE](#).

PLÀTAN

Cendrosa (*Microsphaera platani*)

Els plàtans estan en plena brotada. Cal vigilar les fulles més avançades i, si es detecten les primeres taques d'oïdi en fulles i brots, fer un primer tractament amb fungicides adients.

ROSÀCIES ORNAMENTALS

Foc bacterià (*Erwinia amylovora*)

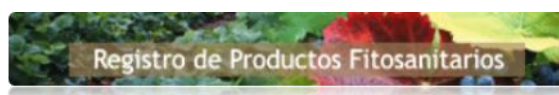
Les plantes de *Amelanchier*, *Chaenomeles*, *Cotoneaster*, *Crataegus*, *Cydonia*, *Eryobotrya*, *Malus*, *Mespilus*, *Photinia davidiana*, *Pyracantha*, *Pyrus*, *Sorbus*, destinades a noves plantacions han d'anar emparades amb el [Passaport Fitosanitari CE](#),

Recordem que està prohibida la plantació d'aquestes plantes en voreres, mitjanes i altres zones enjardinades de carreteres, autovies i autopistes de tot Catalunya.

Si en trobeu símptomes sospitosos, aviseu ràpidament al Servei de Sanitat Vegetal.

PRODUCTES FITOSANITARIS. AUTORITZACIONS EXCEPCIONALS

Per tal de comprovar si un producte fitosanitari està autoritzat per a un cultiu determinat, cal fer la consulta al web del [Registro Oficial de Productos y Material Fitosanitario, del Ministerio de Agricultura y Pesca, Alimentación y Medio Ambiente \(MAPAMA\)](http://www.mapama.gob.es/es/agricultura/temas/sanidad-vegetal/productos-fitosanitarios/registro/menu.asp)

A continuació, es detallen aquells productes autoritzats de manera excepcional per un període concret de temps, segons l'article 53 del Reglament (CE) 1107/2009, fins a la data de la publicació d'aquest avís. També es pot consultar l'estat de les autoritzacions excepcionals de les matèries actives, a la pàgina web següent del MAPAMA, en l'apartat "Otras autorizaciones de productos fitosanitarios":

<http://www.mapama.gob.es/es/agricultura/temas/sanidad-vegetal/productos-fitosanitarios/registro/menu.asp>

AUTORITZACIONS EXCEPCIONALS 2018							
Matèria activa	Utilitat	Cultiu	Dosis	Núm. Aplicacions màximes	Termini seguretat (dies)	Inici període d'utilització	Final període d'utilització
Benzoat d'emamectina 4%	Insecticida contra <i>Rhynchophorus ferrugineus</i>	Palmàcies	50 ml/arbre; 2-4 forats/arbre	1	NP	15/03/2018	13/07/2018

Podeu trobar informació més concreta a les diferents estacions d'avisos:
<http://ruralcat.gencat.cat/web/guest/avisos.fitosanitaris>

Servei de Sanitat Vegetal:

- Laboratori d'Agricultura i Sanitat Vegetal: 973 305477
- Serveis Centrals: 93 409 20 90 ssv.dar@gencat.cat
- Serveis Territorials a Barcelona: 93 409 20 90 ssv.b.daam@gencat.cat
- Serveis Territorials a Girona: 972 45 43 10 ssv.g.daam@gencat.cat
- Serveis Territorials a Lleida: 973 23 64 12 ssv.ll.daam@gencat.cat
- Serveis Territorials a Tarragona: 977 25 04 21 ssv.t.daam@gencat.cat
- Serveis Territorials a Terres de l'Ebre: 977 50 01 74 ssv.te.daam@gencat.cat

Servei de Gestió Forestal: 93 567 42 00 sanitatforestal.daam@gencat.cat

PER A MÉS INFORMACIÓ: <http://agricultura.gencat.cat/sanitatvegetal>